

כי אברהם ויצחק הם חסד וגבורה שהם יחד עם יעקב, ויעקב בחינת התפארת התחבר עם המלכות וכל החג"ת משפיעים במלכות.

הנערים מתברכים מהמלכות ומשפיעים לארץ

לְבַתָּר דְּאֵינוֹן נְעָרִים מִתְבָּרְכִין מִתְבָּרְכִין פְּדָקָא יְאוּת לאחר שאלו

הנערים מט"ט וסנד"ל מתברכים מהמלכות כראוי, **בְּדִין וַיְדַגּוּ לָרֶב**

בְּקֶרֶב הָאָרֶץ הם משפיעים בקרב הארץ דהיינו ביבשה ולא בים. **אֲרָחָא**

דְּנוּגִין לְאַסְגָּאָה גּוּ מִיִּין, וְאִי נַפְקִין מִגּוּ מִיָּא לִיבְשָׁתָא,

מִיָּד מִתִּין דרך הדגים לגדול בתוך מים ואם יצאו מהמים ליבשה מיד ימותו. **אֱלִין**

לְאוּ הֵכִי, אֱלֵא אֵינוֹן מִן יִמָּא רַבָּא, וְסִגְיָאוּ דְלִהוֹן

לְאַפְשָׂא וְלְאַסְגֵּי בְקֶרֶב הָאָרֶץ אִיהוּ. מַה דְּלִית הֵכִי

לְכָל נוּגִין דְּעֵלְמָא אבל אלה הנערים אינם כך אלא הם מהים הגדול שהיא

בחינת המלכות, והגידול שלהם הוא לפרות ולגדול בקרב הארץ התחתונה להמשיך רוחות

ונשמות לבני אדם, מה שאין כן בשאר המלאכים שאין להם כח זה.

בן פורת יוסף היסוד נסתר בין נו"ה

מַה כְּתִיב לְעֵילָא, וַיְבָרַךְ אֶת יוֹסֵף וַיֹּאמֶר [א9], **וְלֹא**

אֲשַׁכְּחַן לִיָּה הֶכָּא בְּרַכָּאן, דִּהָא לְבַתָּר בְּרִידָ לִיָּה,

אור הרשב"י

[א9] בראשית (כח פסוק טו טז) ויברך את יוסף ויאמר האלהים אשר התהלכו אבתי

הלימוד היומיומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

דְּכַתִּיב, (בראשית מט) **בֵּין פּוֹרֵת יוֹסֵף**. בפסוקים אלו כתוב שבירך אותו ולא מצינו מה בירך אותו רק אח"כ כשבירך את שאר האחים בירך גם את יוסף ואמר בן פורת יוסף וכו' **אֵלָא, פִּיּוּן דְּבִרְיָךְ לְאֵלִין נְעָרִים, לְיוֹסֵף בְּרִיךְ. דְּהָא לָא יְכֻלִּי לְאַתְּבָרְכָא, אֵלָא מִגּוֹ יוֹסֵף**, אלא כיון שהוא בירך למט"ט וסנד"ל בהכרח שבירך ליוסף שהוא היסוד שהרי ברכתם נמשכת להם מהמלכות ואינם יכולים להתברך אם לא ישפיע היסוד במלכות ו**מִגּוֹ דְּאִיהוּ בְּטַמִּירוּ, וְלָא אֶתְחַזִּי לְאַתְּנַלְאָה, כְּתִיב בְּטַמִּירוּ** ולפי שהיסוד הוא נסתר ונתון בין הנו"ה ואין ראוי לגלותו מפני החיצונים שלא ינקו ממנו על כן הברכה היא נעלמת, **וַיִּקְרָא בְּהֵם שְׁמֵי וְשֵׁם אֲבוֹתַי** ולכן אמר ויקרא בהם שמי ושם אבותי היינו חג"ת ולא הוזכר יוסף, (לְבִסְאָה עֲלֵיהּ) **מִן הָאֲבוֹת מִתְּבָרְכָן, וְלָא מֵאַתָּר אַחְרָא** אמנם ודאי שאע"פ שבה השפיע מהיסוד הברכה היא מהאבות חג"ת שהם המשפיעים בו ולא ממקום אחר. **בְּקֶרֶב הָאָרֶץ, דָּא הוּא כְּסוּיָא לְחַפְאָה מַה דְּאֵעֻטְרִיךְ** הארץ היא המלכות והיא כיסוי לכסות את היסוד הצריך כיסוי.

אור הרשב"י

ולכן ביאר "והנכון בעיני כי בתיבת ויברך רשם הכתוב כי בירך ליוסף שיהיה תמיד מבורך.

עוד יתבאר על פי דבריהם שאמרו (ב"ר פ' ל"ט) שמפתח הברכות היה ביד אברהם ומסרו ליצחק ויצחק מסרו ליעקב (שם פ' ס"א) ויעקב מסרו ליוסף, והוא אומרו ויברך וגו' פירוש מסר בידו מפתח הברכות".

לפניו אברהם ויצחק האלהים הרעה אתי מעודי עד היום הזה: המלאך הגאל אתי מכל רע יברך את הנערים ויקרא בהם שמי ושם אבתי אברהם ויצחק וידגו לרב בקרב הארץ. והרמב"ן פירש שהברכה היתה מה שבירך את בניו ע"כ. ואילו האור החיים הקדוש כתב "ואין הדעת נוחה בזה כי למה לא יתברך יוסף עצמו בדברים הנוגעים אליו בפרטות".

טוב עין הוא יבורך הוא יברך ברכת המזון

אָתוּ וְנִשְׁקוּהוּ כְּמִלְקַדְמִין, באו רבי יצחק ורבי יהודה ונשקוהו וכתחילה
אָמְרוּ, הָבוּ וְנִבְרִיךְ. אמרו בוואו ונברך ברכת המזון. אָמַר
אִיהוּ, אָנָּה אֲבִירָךְ, דְּכָל מַה דְּשִׁמְעָתוֹן עַד הֵכָּא מְנַאי
הָוָה, וְאַקִּיִּים בִּי. אמר להם הינוקא אני אברך כי כל הדברי תורה ששמעתם
בסעודה היה ממני ואקיים בי את הפסוק (משלי כב) **טוב עין הוא יבורך**,
קָרִי בִּיהַ יְבָרְךְ. אל תיקרי יבורך אלא יברך כלומר הוא יברך את ברכת המזון.
מַאי טַעְמָא. בְּגִין דְּנָתַן מַלְחָמוֹ לְדָל. מַלְחָמָא וּמִיכְלָא
דְּאוּרִייתָא דִּילִי אֲכַלְתוֹן. ומה הטעם שהוא יברך, לפי שנתן מלחמו לדל,
ואתם אכלתם מהלחם ומאכלי התורה שלי ולי מגיע לברך. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה.
בְּרָא רְחִימָא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, הָא תַּנִּינָן. אמר לו רבי יהודה
לינוקא, בן אהוב של הקב"ה הרי שנינו בְּעַל הַבַּיִת בּוֹצֵעַ בברכת המוציא כדי
שיתן בעין טובה למסובים וְאוֹרַח מְבָרְךְ. וכיון שאנו האורחים אנו צריכים לברך.
אָמַר לֵיהּ, לֹא אָנָּה בְּעַל הַבַּיִת, וְלֹא אֶתוֹן אוֹרְחִין עֵנָה
לו הינוקא אין אני בעל הבית כאן אלא אימי ועל כן אין אתם אורחים שלי. אָבַל
קָרָא אֲשַׁבְּחָנָא, וְאַקִּיִּים לֵיהּ. דְּהָא אָנָּה טוֹב עֵין וְדָאִי,
בְּלֹא שְׂאִילוֹ דְלִכּוֹן אֲמִינָא עַד הַשְּׁתָּא, וְלַחְמָא וּמִיכְלָא
דִּילִי אֲכַלְתוֹן. אבל הואיל ומצאנו בפסוק שטוב עין הוא יברך ואני ודאי טוב עין
שהרי גיליתי לכם סודות התורה אע"פ שלא שאלתם ומלחמי ומטעמי התורה שלי אכלתם

לכן אקיים את הפסוק ואברך.

הלימוד היומי

ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

הינוקא נטל הכוס ובירך

נִטַּל כַּסָּא דְּבִרְכָתָא וּבְרִיךְ: נטל הינוקא את הכוס ובירך, וְיָדוּי לָא

יְכִילי לְמַסְבַּל כַּסָּא, וְהוּוּ מְרַתְתִּי והיה אוחז את הכוס בשתי

יָדוּי [91] ולא היו יכולים הידים שלו לסבול את הכוס והיו רועדות. כִּד מְטָא לְעַל

הָאָרְצִי וְעַל הַמְּזוּז, אָמַר כשהגיע לעל הארץ ועל המזוזן אמר, (תהלים קטז)

בּוֹס יְשׁוּעוֹת אִשָּׁא וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא. קִימָא כַּסָּא עַל

תְּקוּנִיהָ, וְאֶתִּישָׁב בְּיַמֵּינֶיהָ, וּבְרִיךְ: ואז עמדה הכוס על תיקונה

והתיישרה על חמש אצבעות יד ימינו ובירך שאר הברכה. לְסוּף אָמַר, יְהֵא

רְעוּא דְּלַחַד מֵאֵלִין, יִתְמַשְׁכוּן לִיהָ חַיִּין, מְגוּ (ב"א מ'לכ"א)

אֵילָנָא דְּחַיִּי, דְּכָל חַיִּין בִּיהָ תִּלְיִין כשסיים לברך אמר יהי רצון מלפני

ה' שימשכו לאחד מאלו חיים מאילן החיים שכל החיים תלויים בו. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ:

הוא יַעֲרַב לִיהָ, וְיִשְׁפַח עָרַב לְתַתָּא, דִּי־סַתְּבָם

בְּעַרְבוּתֶיהָ, בְּהַרֵּי מְלַפָּא קְדִישָׁא [92] והקב"ה יהיה ערב בעדו וימצא

אור הרשב"י

נהג מורי בן אלא כמו שכתוב לעיל עב"ל. ואולי ס"ל להאריז"ל דמה שהינוקא אוחזו בשעת הברכה בשתי ידיו לא היה כהנהגה אלא הואיל ולא היו ידיו יכולות לסבול הכוס, ואם בשתי ידיו כך, על אחת כמה וכמה שבידו אחת לא היה יכול לאוחזה, ולכן אהזה בתחילה בשתי ידיו.

[92] ואכן כך היה עם רבי יצחק שכבר הגיע זמנו ומלאך המוות היה מרקד כנגדו לקחתו

[91] אמנם מנהג רבינו האריז"ל היה שרק כשנטל את הכוס נוטלו בשתי ידיו, ומיד מעבירו לימין ומברך מכלי סיוע יד השמאלית. וכ"כ בשער המצוות סוף פרשת עקב וז"ל: וא"ל מורי ז"ל כי מלשון ההוא ינוקא דפרשת בלק משמע שאוחז הכוס בכ' ידיו עד שיגמור ברכה ראשונה, וכשמתחיל ברכה ב' כדון יתיישב כסא על תקוניה, ר"ל שיעמדנו על ה' אצבעות יד ימינו, ועכו"ל לא

הלימוד היומיומי